

**NORMA CONFLICTUALĂ - NORMĂ
JURIDICĂ SPECIFICĂ DREPTULUI
INTERNAȚIONAL PRIVAT**

**Lect. univ.dr. Laura Magdalena
Trocan,**
Universitatea „Constantin Brâncuși” din
Târgu-Jiu

**CONFLICT REGULATION –
JURIDICAL REGULATIONS
SPECIFIC TO THE INTERNATIONAL
PRIVATE LAW**

Lect. PhD Laura Magdalena Trocan
„Constantin Brâncuși” University of Târgu-
Jiu

Rezumat

În condițiile actuale în care activitatea persoanelor fizice și a celor juridice se desfășoară nu numai în cadrul intern al unui stat, înăuntrul frontierelor acestuia, ci și în cadrul vieții internaționale, asistăm la nașterea unor raporturi juridice în care părți sunt aceste persoane fizice sau/și juridice și în care unul sau mai multe elemente sunt străine. Astfel, alături de raporturile juridice cărora le sunt aplicabile normele de drept intern, există și raporturi juridice care apar în urma relațiilor internaționale de ordin juridic, tehnic, cultural, științific, unde nu mai apare ca suficientă aplicarea legii interne respectivului raport juridic. În acest context, un astfel de raport poate fi reglementat fie cu ajutorul normelor conflictuale, care indică legea competentă a cărmui raportul juridic cu element de extraneitate, fie cu ajutorul normelor materiale sau substanțiale ce se aplică direct, nemijlocit raportului cu element străin, astfel încât putem aprecia că dreptul internațional privat este caracterizat de existența a două metode de soluționare a problemelor de drept: una specifică dreptului internațional privat, care stabilește regula soluționării conflictului de legi, principala materie de drept internațional privat, cu ajutorul normelor specifice, și anume normele conflictuale și alta comună tuturor disciplinelor juridice, care apelează la normele substanțiale. Plecând de la aceste premise, prezentul studiu își propune să realizeze o analiză a celor mai importante aspecte legate de normele conflictuale - norme specifice dreptului internațional privat.

Cuvinte cheie: norma judiciară, norma conflictuală, drept internațional privat, lege, conflict.

Abstract

In the current conditions in which the activity of the physical and juridical persons develops not only in the internal frame of a state, inside its frontiers, but also in the international life's frame, we can notice the birth of some juridical reports where the parties are represented by physical and/or juridical persons and where one or more elements are foreign. Therefore, next to the juridical reports appeared after the juridical, technical, cultural, scientific international relations, where the appliance of the internal law does not seem to be sufficient for the respective juridical report. In this context, such a report may be regulated either by means of the conflict regulations, that indicate the law able to lead the juridical report with foreign origin element, immediate to the report with foreign element, so that we can appreciate that the international private law is featured by the existence of two methods for solving the law problems: one of them specific to the international private law that establishes the solving rule of the law problems: one of them specific to the international private law, that establishes the solving rule of the laws' conflict, the main matter of international private law, by means of the specific regulations, namely the conflict regulations and another one that is common to all the juridical subjects, that appeals to the substantial regulations. Starting from these premises, the current study wants to accomplish an analysis of the most important aspects related to the conflict regulations – regulations that are specific to the international private law.

Key words: juridical regulation, conflict regulation, international private law, law, conflict.

În condițiile actuale în care activitatea persoanelor fizice și a celor juridice se desfășoară nu numai în cadrul intern al unui stat, înăuntrul frontierelor acestuia, ci și în cadrul vieții internaționale, asistăm la nașterea unor raporturi juridice în care părți sunt aceste persoane fizice sau/și juridice și în care unul sau mai multe elemente sunt străine. Astfel, alături de raporturile juridice cărora le sunt aplicabile normele de drept intern, există și raporturi juridice care apar în urma relațiilor internaționale de ordin juridic, tehnic, cultural, științific, unde nu mai apare ca suficientă aplicarea legii interne respectivului raport juridic [1]. În acest context, un astfel de raport poate fi reglementat fie cu ajutorul normelor conflictuale, care indică legea competentă a cărmui raportul juridic cu element de extraneitate [2], fie cu ajutorul normelor materiale sau substanțiale ce se aplică direct, nemijlocit raportului cu element străin, astfel încât putem aprecia că dreptul internațional privat este caracterizat de existența a două metode de soluționare a problemelor de drept: una specifică dreptului internațional privat, care stabilește regula soluționării conflictului de legi [3] și alta comună disciplinelor juridice, care apelează la normele substanțiale.

Folosirea metodei conflictualiste presupune soluționarea conflictului de legi prin apelul la norma conflictuală. Această normă poate fi definită ca fiind o normă juridică specifică dreptului internațional privat ce desemnează legea internă competentă să guverneze raportul juridic cu element de extraneitate, raport ce este susceptibil de a fi guvernat de două sau mai multe sisteme de drept diferite, și anume cel român și oricare dintre cele la care elementele de extraneitate trimit. Raportul juridic este numai susceptibil de a fi supus la două

In the current conditions in which the activity of the physical and juridical persons develops not only in the internal frame of a state, inside its frontiers, but also in the international life's frame, we can notice the birth of some juridical reports where the parties are represented by physical and/or juridical persons and where one or more elements are foreign. Therefore, next to the juridical reports to which can be applied the internal law regulations, there are also juridical reports appeared after the juridical, technical, cultural, scientific international relations, where the appliance of the internal law does not seem to be sufficient for the respective juridical report [1]. In this context, such a report may be regulated either by means of the conflict regulations, that indicate the law able to lead the juridical report with foreign origin element [2], either by means of the material or substantial regulations that are applied directly, immediate to the report with foreign element, so that we can appreciate that the international private law is featured by the existence of two methods for solving the law problems: one of them specific to the international private law that establishes the solving rule of the law problems: one of them specific to the international private law, that establishes the solving rule of the laws' conflict [3] and another one that is common to all the juridical subjects, that appeals to the substantial regulations.

The utilization of the conflict method supposes the solving of the laws' conflict by appealing to the conflict regulation. This regulation may be defined as being a juridical regulation specific to the international private law that nominates the internal law able to govern the juridical report with foreign origin element, a report that can be governed by two or more different law systems, namely the Romanian one and any other of the ones to

sau mai multe sisteme diferite deoarece, prin mecanismul normei conflictuale, acestuia i se va aplica un singur sistem de drept, și anume cel indicat de norma conflictuală – sistem care poate fi cel român sau străin. Sistemul de drept astfel determinat poartă denumirea de legea cauzei *-lex causae-*. Funcția primordială a normei conflictuale este aceea de a stabili care din sistemele de drept în prezență este chemat să se aplice pe parcursul existenței raportului juridic, ea nearătând în mod direct și nemijlocit drepturile și obligațiile părților raportului juridic cu element străin. Astfel, din momentul în care s-a desemnat legea internă aplicabilă respectivului raport juridic, rolul normei conflictuale încetează și intră în vigoare norma de drept intern a țării (de drept civil, de dreptul familiei, de drept comercial etc.) care va cârmui raportul juridic cu element de extraneitate. Astfel, se poate spune că norma conflictuală este o normă de trimitere sau de fixare ce poate figura în dreptul intern al fiecărei țări (ex. normele conflictuale române cuprinse în Legea nr. 105/1992 cu privire la reglementarea raporturilor de drept internațional privat) sau în cuprinsul unei convenții internaționale [4]. În primul caz, normele pot diferi de la un stat la altul, cum este de exemplu norma conflictuală în materie de stare civilă și capacitate, care este, în general, pentru țările continentului european, legea națională, iar pentru alte țări, de pildă Anglia, Danemarca, Norvegia, unele țări din America de Sud, legea domiciliului. Dar, norma conflictuală poate fi și identică pentru mai multe state, cum este, de exemplu, regula *locus regit actum* care este cunoscută de majoritatea legislațiilor. În cazul adoptării normelor conflictuale prin convenții sau tratate internaționale, normele conflictuale sunt uniforme pentru statele participante la convenție sau tratat [5].

Stabilirea normei conflictuale este

which the foreign origin elements refer. The juridical report is only able to suffer two or more different systems because, by the mechanisms of the conflict regulation, it will be applied to it one law system, namely the one indicated by the conflict regulation – a system that can be the Romanian one or the foreign one. The law system that was thus determined is called the law of the *-lex causae-* cause. The main function of the conflict regulation is the one to establish which of the present law systems is called to be applied during the existence of the juridical report, this one not showing directly and immediately the rights and the obligations of the parties of the juridical reports with foreign element. Therefore, since it was nominated the internal law applicable to the respective juridical report, the role of the juridical report, the role of the conflict regulation stops and the country's internal law regulation becomes valid (civil law, family law, commercial law, etc.) that will lead the juridical report with the foreign origin element. Therefore, we may say that the conflict regulation is a reference regulation or a fixation regulation that may figure in the internal law of every country (ex. The Romanian conflict regulations contained in Law no. 105/1992 regarding the regulation of the reports of international private law) or in the content of an international convention [4]. In the first case, the regulations may be different depending on the state, as it is, for example, the conflict regulation in matter of civil status and capacity that is, in general, for the countries of the European continent, the national law, and for other countries, for example, England, Denmark, Norway, some countries of South America, the domicile law. But, the conflict regulation may be also identical for several states, as it is, for example, the *locus regit actum*, rule that is known by most of the legislations. If adopting the conflict regulations by international treaties or conventions, the conflict regulations are uniform for the

deosebit de importantă pentru rezolvarea unor spețe, deoarece, în funcție de alegerea normei conflictuale depinde, indirect, și soluția acesteia. Referitor la structura normei conflictuale, cu toate că în doctrină s-au conturat două opinii (unii autori susținând că este alcătuită din trei elemente: conținutul normei conflictuale, legătura și legea aplicabilă, iar alții apreciind că norma conflictuală se structurează în două elemente: conținutul și legătura) [6], considerăm că aceasta este, în esență, aceeași ca a oricărei norme juridice civile, și anume, conține ipoteza și dispoziția normei [7], dar elementele ei poartă denumiri diferite și au un conținut specific. Astfel, în structura normei conflictuale sunt cuprinse următoarele elemente:

- conținutul normei conflictuale (ipoteza normei conflictuale) este aceea parte a normei ce cuprinde raporturile de drept (materia) la care se referă.

- legătura normei conflictuale (dispoziția normei conflictuale) este aceea parte a normei ce indică sistemul de drept aplicabil pentru conținutul normei, adică trimite la sistemul de drept care va reglementa raportul juridic ce formează conținutul normei conflictuale [8].

Indicarea legii competente de către norma conflictuală se face pe baza legăturii existente între un raport juridic și un anumit sistem de drept. Astfel, legătura normei conflictuale se materializează, se concretizează în punctul de legătură, ce constituie criteriul concret prin care se stabilește legătura dintre raportul juridic (conținutul normei conflictuale) și un anumit sistem de drept (care constituie legea aplicabilă – *lex causae*). Cele mai importante puncte de legătură sunt următoarele:

- *cetățenia* este punct de legătură în materia statutului personal (starea civilă, capacitatea și relațiile de familie [9]), a succesiunii mobiliare [10] și a jurisdicției competente [11], în unele cazuri. Sistemul

states that participate to the convention or treaty [5].

The establishment of the conflict regulation is extremely important for solving some causes because, depending on the choice of the conflict regulations, its solution also depends indirectly. Referring to the structure of the conflict regulation, although in doctrine were outlined two opinions (some authors say that it is composed of three elements: the content of the conflict regulations, the connection and the applicable law and others appreciate that the conflict regulation is structured in two elements: the content and the connection) [6], we consider that this is essentially the same of the one of any civil juridical regulation, namely it contains the hypothesis and the disposal of the regulation [7], but its elements have different names and a specific content. Therefore, in the structure of the conflict regulation, there are the following elements:

- the content of the conflict regulation (the hypothesis of the conflict regulation) is that part of the regulation that contains the law reports (the matter) to which it is referred.

- the connection of the conflict regulation (the disposal of the conflict regulation) is that part of the regulation that indicate the law system applicable for the content of the regulation, namely it refers to the law system that will regulate the juridical report that forms the content of the conflict regulation [8].

The indication of the competent law by the conflict regulation is made basing on the connection that exists between a juridical report and a certain law system. Thus, the connection of the conflict regulation is materialized, is concretized in the connection point that constituted the concrete criterion through which it is established the connection between the juridical report (the content of the conflict regulation) and a certain law system (that constituted the – *lex causae* applicable law).

de drept la care trimite acest punct de legătură poartă denumirea de *lex patriae*.

- *domiciliul sau reședința* este punct de legătură pentru următoarele categorii de raporturi juridice: starea civilă, capacitatea și relațiile de familie ale persoanei fizice [12], condițiile de fond ale actelor juridice, condițiile de fond ale contractului de vânzare mobilă în lipsa unei legi convenite de părți și justiția competentă în unele cazuri. Sistemul de drept la care trimite domiciliul ca punct de legătură se numește *lex domicilii*.

- *sediul persoanei juridice* este punct de legătură pentru cele mai importante raporturi juridice la care persoane juridică ia parte [13]. Sistemul de drept aplicabil se numește *lex societatis*.

- *locul situării bunului* este punct de legătură pentru regimul juridic al bunurilor imobile și mobile primate *ut singuli* [14], moștenirile mobiliare și pentru jurisdicție, în anumite cazuri. Sistemul de drept la care trimite acest punct de legătură poartă denumirea de *lex rei sitae*.

- *locul executării contractului* - constituie punct de legătură pentru modul de executare a contractului [15]. Sistemul de drept la care trimite acest punct de legătură poartă denumirea de *lex loci executionis*.

- *locul unde s-a produs faptele juridic ilicit* - constituie punct de legătură pentru regimul juridic al delictului. Sistemul de drept aplicabil ca urmare a aplicării acestui punct de legătură se numește *lex loci delicti commissi*.

- *pavilionul unei nave sau aeronave* - este punct de legătură în cadrul raporturilor de comerț exterior pentru contractele de transport maritim și aerian, precum și pentru raporturile cu privire la aceste nave.

- *voința părților* - este punct de legătură pentru condițiile de fond ale actelor juridice în general (art. 69, lit. 1 și art. 73 din Legea nr. 105/1992), precum și ale

The most important connection points are the following ones:

- *the citizenship* is a connection point in the matter of the personal status (civil status, capacity and family relationships [9]), of the movable succession [10] and of the competent jurisdiction [11], in some cases. The law system to which is referred this connection point is called *lex patriae*.

- *the domicile or the residence* is a connection point for the following categories of juridical reports: civil status, capacity and family relationships of the physical person [12], the fundamental conditions of the juridical acts, the fundamental conditions of the movable sales contract in lack of a law agreed by the parties and the competent justice in some cases. The law system to which the domicile is referred as a connection point is called *lex domicilii*.

- *the headquarters* of the juridical person is a connection point for the most important juridical reports to which the juridical person participates [13]. The applicable law system is called *lex societatis*.

- *the place of the good* is a connection point for the juridical system of the buildings and of the mobile goods regarded *ut singuli* [14], the movable inheritances and for jurisdiction, in some cases. The law system to which this connection point is referred is called *lex rei sitae*.

- *the place of the contract's execution* - constitutes a connection point for the way of the contract's execution [15]. The law system to which this connection point is referred is called *lex loci executionis*.

- *the place where the illicit juridical fact was produced* - constituted a connection point for the offense's juridical system. The law system applicable as a consequence of applying this connection point is called *lex loci delicti commissi*.

- *the pavilion of a ship or of a plane* - is a connection point in frame of the external commerce for the contracts of sea and air transport, and also for the reports regarding

unor contracte speciale (art. 88, 93, 101, 103, 120, 121 din Legea nr. 105/1992). Sistemul de drept aplicabil prin efectul acestui punct de legătură se numește *lex voluntatis*.

În funcție de natura lor punctele de legătură pot fi clasificate în două categorii și anume: puncte de legătură fixe care nu pot fi deplasate de sub incidența unui sistem de drept sub incidența altui sistem (ex. locul situării bunului imobil, locul săvârșirii delictului și al producerii prejudiciului) și puncte de legătură mobile, în această categorie intrând toate celelalte puncte de legătură, ce se pot deplasa dintr-un sistem de drept în altul [16]. Alături de clasificarea ce se poate face cu privire la punctele de legătură ale normelor conflictuale, în literatura de specialitate se procedează și la clasificarea normelor conflictuale după mai multe criterii. Astfel, în funcție de conținutul lor, acestea se clasifică în norme conflictuale cu privire la persoane (fizice sau juridice), bunuri, moștenire, acte juridice, fapte juridice, acestea fiind de altfel și criteriile după care este întocmită și partea specială a dreptului internațional privat. Normele conflictuale se clasifică și după ramurile de drept cărora le aparțin raporturile care intră în conținutul lor. Prin raportare la acest criteriu există norme conflictuale în domeniul dreptului civil, dreptului familiei, dreptului comercial, dreptului muncii, dreptului transporturilor, dreptului proprietății intelectuale etc. [17]. În funcție de felul legăturii se face distincția între normele conflictuale unilaterale și bilaterale. Cele unilaterale indică în mod direct că, într-un raport juridic cu element de extraneitate, se aplică sistemul de drept al unui stat, care este întotdeauna cel al statului instanței sesizate (al forului). Ex. art. 63 din Legea nr. 105/1992: „Drepturile de autor și de proprietate industrială ale persoanelor fizice și persoanelor juridice străine sunt

this ships.

- *the will of the parties* – is a connection point for the fundamental conditions of the juridical acts, in general (art. 69, lit. 1 and art. 73 of Law no. 105/1992) and also of some special contracts (art. 88, 93, 101, 103, 120, 121 of Law no. 105/1992). The law system applicable by the effect of this connection point is called *lex voluntatis*.

Depending on their nature, the connection points may be classified in two categories, namely: steady connection points that cannot be moved from the incidence of a law system under the incidence of another system (ex. the place of the building, the place of the accomplishment of the offense and of the production of the prejudice) and mobile connection points and in this category are all the other connection points that can be moved from a law system to another one [16]. Next to the classification that can be made regarding the connection points of the conflict regulations, in the specialty literature we also effect the classification of the conflict regulations depending on several criteria. Therefore, depending on their content, these are classified in conflict regulations regarding persons (physical or juridical), goods, inheritance, juridical acts, juridical facts, actually this being the criteria of the accomplishment of the special part of the international private law. The conflict regulations are also classified by the law branches whose reports enter in their content. By reporting to this criterion, there are conflict regulations in the field of the civil law, the family law, the commercial law, the work law, the transports law, the intellectual property law etc. [17]. Depending on the type of the connection, we make the distinction between the unilateral and bilateral conflict regulations. The unilateral ones indicate directly that, in a juridical report with a foreign origin element, it is applied the law system of a state that is always the one of a state of the respective instance (of the

ocrotite pe teritoriul României conform legii române...”. Norme conflictuale bilaterale sunt acelea care determină, în același timp, cazurile când este competentă legea locală și cazurile când este competentă legea străină. Ex. art. 19 din Legea nr. 105/1992: „Forma încheierii căsătoriei este supusă legii statului pe teritoriul căruia se celebrează”. Majoritatea soluțiilor conflictualiste împărtășite de sistemele de drept de-a lungul timpului au un caracter bilateral, întrucât prin intermediul lor se pot rezolva toate situațiile avute în vedere, adică atât cele care privesc competența legii proprii, cât și cele care privesc competența legii străine [18]. În ceea ce privește sfera raporturilor la care pot exista norme conflictuale, dat fiind că norma conflictuală soluționează conflictul de legi, indicând legea competentă a cărmui raportul juridic, rezultă că o asemenea normă nu poate exista decât în acele materii în care pot apărea conflicte de legi, în consecință, norma conflictuală nu poate exista în privința acelor raporturi cărmuite în exclusivitate de legea forului, deoarece legea străină nu își găsește aplicare (domeniul penal, fiscal, administrativ etc.) [19].

Referitor la sistemul de drept căruia îi aparțin normele conflictuale, regula este că norma conflictuală aparține sistemului de drept al instanței sesizate, indiferent dacă aceasta este o instanță de judecată, de arbitraj sau orice alt organ de jurisdicție. Așadar, instanța sesizată aplică, în principiu, propria sa normă conflictuală, acest lucru fiind justificat de mai multe argumente, printre care menționăm: normele conflictuale sunt, în general, norme imperative (cu excepția celor din materia contractelor), instanțele judecătorești sunt organe ale statului forului și deci ele trebuie să aplice propria normă conflictuală, numai legea forului apare ca determinată, în mod logic, în momentul în care se pune problema

forum). Ex. art. 63 of Law no. 105/1992: „The author rights and the industrial property rights of the foreign physical and juridical persons are protected on Romania’s territory according to the Romanian law...”. The bilateral conflict regulations are the ones that determine, in the same cases, the cases when the local law is competent and the cases when the foreign law is competent. Ex. art. 19 of Law no.105/1992: „The type of contracting the marriage is under the law of the state on whose territory it is celebrated”. Most of the conflict solutions shared by the law systems across the time have a bilateral feature because, by their means, we can solve all the considered situations, namely both the ones that regard the competence of the own law and the ones that regard the competence of the foreign law [18]. Regarding the sphere of the reports where there may be conflict regulations, given the fact that the conflict regulation solves the laws conflict, indicating the law able to lead the juridical report, it results that such a regulation can exist only in those matters where may appear laws conflicts, in consequence, the conflict regulation cannot exist regarding those reports leaded exclusively by the forum’s law because the foreign law does not find its application (criminal, fiscal, administrative field, etc.) [19].

Referring to the right system to which belong the conflict regulations, the rule is that the conflict regulation belongs to the law system of the informed instance, no matter if it is a judicial instant, an arbitration instance or any other jurisdiction organ. Therefore, the informed instance applies, in principle, its own conflict regulation, this thing being justified by several arguments, between which we mention: the conflict regulations are generally imperative regulations (excepting the ones in the matter of contracts), the judicial instances are organs of the forum’s state, so they have to apply their own

aplicării normei conflictuale (legea cauzei nu este stabilită în acel moment, ci urmează a fi stabilită ulterior și anume ca efect al aplicării normei conflictuale) [20].

Nu putem încheia această scurtă prezentare a normei conflictuale fără a face câteva precizări legate și de relația existentă între normele conflictuale, normele materiale și normele de aplicație imediată. Normele materiale sau substanțiale sunt izvor al dreptului internațional privat atunci când guvernează raporturi juridice cu element de extraneitate. Spre deosebire de normele conflictuale care rezolvă doar conflictul de legi, cele materiale cârmuiesc în mod direct aceste raporturi. Cele mai importante norme materiale aparținând dreptului internațional privat sunt cele care reglementează două instituții principale ale acestei ramuri de drept: condiția juridică a străinului și efectele hotărârilor judecătorești și arbitrale străine [21]. Totodată, trebuie menționat că norma conflictuală are o aplicare prealabilă față de norma materială. După ce instanța se declară competentă se determină mai întâi sistemul de drept aplicabil și abia apoi se determină din acest sistem norma materială. În cadrul normelor materiale care interesează dreptul internațional privat o poziție specială o ocupă normele de aplicație imediată, care se definesc ca fiind norme materiale care aparțin dreptului intern al statului forului și care, datorită caracterului lor de imperativitate se aplică cu prioritate unui raport juridic cu element de extraneitate, excluzând aplicarea normelor conflictuale. (Ex. art. 19, al. 2 din Legea 105/1992: „Un cetățean român aflat în străinătate poate încheia o căsătorie doar în fața autorităților locale de stat sau a agentului diplomatic sau funcționarului consular”. Această dispoziție înlătură de la aplicare norma conflictuală cuprinsă în art. 19, al.

conflict regulation, only the forum’s law figures as being determinant, logically, when appears the problem of applying the conflict regulation (the cause’s law is not established, but it will be established subsequently, namely as an effect of applying the conflict regulation) [20].

We cannot finish this short presentation of the conflict regulation without making some specifications related also to the relation existent between the conflict regulations, the material regulations and the immediate application regulations. The material or substantial regulations are a source of the international private law when they govern juridical reports with a foreign origin element. Unlike the conflict regulations that solve only the laws conflict, the material ones lead directly these reports. The most important material regulations, belonging to the international private law, are the ones that regulate two main institutions of this law branch: the juridical condition of the foreigner and the effects of the foreign judicial and arbitral decisions [21]. In the same time, we have to mention that the conflict regulation has a subsequent application compared to the material regulation. After the instance is declared competent, we determine at first the applicable law system and only after that we determine the material regulation from this system. In frame of the material regulations in which is interested the international private law, a special position is occupied by the immediate application regulations that are defined as being material regulations belonging to the internal law of the forum’s state and that, due to their imperative feature, are applied at first to a juridical report to a foreign origin element, excluding the appliance of the conflict regulations (Ex. art. 19, al. 2 of Law 105/1992: „A Romanian citizen situated abroad may contract a marriage only in front of the state local authorities or of the diplomatic agents or of the consular

1 ce prevede: „forma încheierii căsătoriei este supusă legii statului pe teritoriul căruia se celebrează”). Realizând o comparație între normele de aplicație imediată și normele conflictuale identificăm că ambele privesc raporturi juridice cu elemente de extraneitate, ce au un punct de legătură cu țara forului și ambele aparțin sistemului de drept intern al unui stat; Cu toate acestea, normele conflictuale sunt norme de trimitere (care nu oferă soluția pe fond, ci doar plasează raportul juridic de drept internațional privat în sfera unui anumit sistem de drept), pe când normele de aplicație imediată sunt norme materiale, care conțin ele însele soluția pe fond și se aplică cu prioritate față de orice altă normă incidentă în cauză, înlăturând astfel, posibilitatea aplicării unui drept străin în cauză. Deși constituie excepții de la regula aplicării normelor conflictuale, prioritatea normelor de aplicație imediată se justifică prin gradul lor înalt de imperativitate (sunt de ordine publică în dreptul internațional privat al forului), ce determină ca statul forului să nu accepte aplicarea în cauză a unei legi străine, deși acel raport juridic are element de extraneitate [22].

Rezultă, așadar, că atâta timp cât lipsește elementul de extraneitate, regulile dreptului intern rezolvă problemele private, însă dacă apare un element de extraneitate trebuie să se recurgă la soluțiile dreptului internațional privat, al cărui conținut este compus în principal din norme juridice specifice – normele conflictuale, care cu o structură proprie, diferită de cea a normelor juridice de drept intern, soluționează conflictul de legi, ce constituie principala materie de drept internațional privat.

office worker”. This disposal removes from the appliance the conflict regulation contained in art. 19, al. 1 that stipulates: “the type of contracting the marriage is under the law of the state on whose territory it is celebrated”). Accomplishing a comparison between the immediate appliance regulations and the conflict regulations, we identify that both of them regard juridical reports with foreign origin elements that have a connection point with the forum’s country and both of them belong to the internal law system of a state; Although, the conflict regulations are reference regulations (that do not offer the solution on fond, but only place the juridical report of international private law in the sphere of a certain law system), while the immediate appliance regulations are material regulations that contain themselves the solution on fond and they are applied at first for any other incident regulation in cause, removing thus the possibility to apply a foreign law in cause. Even if they constitutes exceptions from the rule of the appliance of the conflict regulations, the priority of the immediate appliance regulations is justified by their high imperative level (they are public in the international private law of the forum), fact that determine the forum’s state not to accept the respective appliance of a foreign law, even if that juridical report has a foreign origin element [22].

Therefore, it results that, as long as the foreign origin element is missing, the rules of the internal law solve the private problems, but if there appears a foreign origin element, we have to use the solutions of the international private law, whose content is mainly composed of specific juridical regulations – conflict regulations, that, with an own structure, different from the one of the juridical regulations of internal law, solve the laws conflict that constitutes the main matter of international private law.

Bibliografie

[1] În legătură cu un asemenea raport juridic se pot ridica următoarele probleme: determinarea instanței competente a soluționa litigiul, determinarea legii procedurale aplicabile, determinarea legii aplicabile raportului juridic respectiv, determinarea efectelor hotărârilor judecătorești străine sau sentințelor arbitrale străine. Primele două probleme țin de conflictul de jurisdicții, iar cea de-a treia de conflictul de legi. (**I. Filipescu, A. Filipescu, *Drept internațional privat***, Editura Actami, București, 2002, p. 31).

[2] Elementul de extraneitate sau elementul străin constituie principalul factor de distingere a raporturilor juridice de drept internațional privat față de alte raporturi juridice, fiind aceea parte componentă a raportului juridic care se află în străinătate sau sub incidența unei legi străine. Elementul este „străin” prin raportare la legea română sau la statul român. Exemplu de elemente de extraneitate: pentru persoane fizice: cetățenia, domiciliul, reședința, pentru persoanele juridice: naționalitatea, sediul, fondul de comerț etc. (**D. Al. Sitaru, *Drept internațional privat***, Editura Lumina Lex, București, 2000, p. 15).

[3] Conflictul de legi este situația care apare într-un raport juridic în cazul în care în acel raport juridic există un element de extraneitate și care constă în aceea că acel raport juridic devine susceptibil de a i se aplica două sau mai multe sisteme de drept aparținând unor state diferite. În sintagma „conflict de legi”, noțiunea de lege trebuie înțeleasă în sensul de „sistem de drept”, aparținând unui anumit stat. Cauza apariției conflictului de legi rezidă în faptul că reglementările din sistemele de drept ale statelor sunt deosebite unele de altele, cu privire la aceeași problemă de drept. (**D. Al. Sitaru, op. cit., p.16-17**). A se vedea

Bibliography

[1] Referring to a such juridical report, we may have the following problems: the determination of the instance able to solve the litigation, the determination of the applicable procedural law, the determination of the law applicable to the respective juridical report, the determination of the effects of the foreign judicial decisions or of the foreign arbitral verdicts. The first two problems are related to the jurisdictions conflict and the third one is related to the laws conflict (**I. Filipescu, A. Filipescu, *International Private Law***, Actami Press, Bucharest, 2002, p. 31).

[2] The foreign origin element or the foreign element constitutes the main factor to distinguish the juridical reports of international private law compared to other juridical reports, being that component of the juridical report that is placed abroad or under the incidence of a foreign law. The element is “foreign” by reporting to the Romanian law or the Romanian state. Example of foreign origin elements: for physical persons: citizenship, domicile, residence, for juridical persons: nationality, headquarters, commerce fund etc. (**D. Al. Sitaru, *International Private Law***, Lumina Lex Press, Bucharest, 2000, p. 15).

[3] The laws conflict is the situation that appears in a juridical report if in that juridical report there is a foreign origin element and that consists in the fact that that juridical report becomes able to have applied two or more law systems belonging to different states. In the “laws conflict” syntagm, the law notion must be understood as “law system” belonging to a certain state. The cause of the appearance of the laws conflict has place in the fact that the regulations from the states’ law systems are different regarding the same law problem. (**D. Al. Sitaru, op. cit., p.16-17**). See in this sense also **P. Mayer, V. Heuze, *Droit international prive***, Montchretien, Paris,

în acest sens și **P. Mayer, V. Heuze**, *Droit international prive*, Montchretien, Paris, 2004, p.108-127.

[4] Spre exemplu normele conflictuale din tratatele bilaterale de asistență juridică încheiate de România cu alte state. (**I. Bodunescu**, *Drept internațional privat*, Editura Tipoxlex, Alexandria, 2000, p. 35).

[5] **I. Filipescu, A. Filipescu**, *Drept internațional privat*, Editura Universul Juridic, București, 2005, p. 37.

[6] **O. Ungureanu, C. Juguștru**, *Manual de drept internațional privat*, Editura All Beck, București, 1999, p. 13.

[7] Normele juridice specifice dreptului intern au următoarea structură: ipoteza, dispoziția și sancțiunea. Ipoteza normei de drept ce descrie împrejurările în care intră în acțiune dispoziția sau sancțiunea normei. Împrejurările în care intră în acțiune norma pot fi determinate sau relativ determinate prin ipoteza normei. Dispoziția cuprinde drepturile și obligațiile subiecților participante la raporturile sociale, conduita acestora. Dispoziția normei juridice poate să ordone, să impună o anumită conduită sau poate să prevadă obligația de abținere de la săvârșirea unei fapte. Sancțiunea conține urmările nefavorabile care apar în condițiile nerespectării dispoziției sau ipotezei (sancțiune negativă) sau măsurile de stimulare, de cointeresare a subiectului în vederea promovării conduitei dorite (sancțiune pozitivă). (**N. Popa**, *Teoria generală a dreptului*, Editura Actami, București, 1996, p. 160-163).

[8] Legătura normei conflictuale se poate prezenta în mai multe feluri: ca o indicație directă atunci când se precizează legea cărei țări este competentă a cărmui raportul juridic (de exemplu art. 11 din Legea 105/1992 ce arată care este norma conflictuală ce reglementează starea și capacitatea persoanei fizice: starea, capacitatea și relațiile de familie ale persoanei fizice sunt guvernate de legea

2004, p.108-127.

[4] For example, the conflict regulations in the bilateral treaties of juridical assistance contracted by Romania with other states. (**I. Bodunescu**, *International Private Law*, Tipoxlex Press, Alexandria, 2000, p. 35).

[5] **I. Filipescu, A. Filipescu**, *International Private Law*, Juridical Universe Press, Bucharest, 2005, p. 37.

[6] **O. Ungureanu, C. Juguștru**, *International Private Law Handbook*, All Beck Press, Bucharest, 1999, p. 13.

[7] The juridical regulations specific to the internal law have the following structure: the hypothesis, the disposal and the sanction. The hypothesis of the law regulation that describes the circumstances where is applied the disposal or the sanction of the regulation. The circumstances where the regulation is applied may be determined or relatively determined by the regulation's hypothesis. The disposal contains the rights and the obligations of the subjects that participate to the social reports, their behaviour. The disposal of the juridical regulation may order, may impose a certain behaviour or may stipulate the obligation to refrain itself from the accomplishment of a fact. The sanction contains the unfavourable consequences that appear if the disposal, the hypothesis (negative sanction) or the stimulation and co-interest measures of the subject regarding the promotion of the wanted behaviour (positive sanction) are not respected. (**N. Popa**, *General Theory of Law*, Actami Press, Bucharest, 1996, p. 160-163).

[8] The connection of the conflict regulation may be presented in several ways: as a direct indication when it is specified whose country's law is able to lead the juridical report (for example art. 11 of Law 105/1992 that shows which is the conflict regulation that regulates the status and the capacity of the physical person: status, capacity and family relationships of the physical person are governed by its national law unless it is stipulated in another way by special

sa națională afară numai dacă prin dispoziții speciale nu se prevede altfel) sau ca o indicare generală, atunci când cu ajutorul unei formule generale se poate determina legea competentă. (M. Mihăilă, *Elemente de drept internațional public și privat*, Editura All Beck, București, 2001, p. 198). De exemplu condițiile de formă ale unui act juridic sunt stabilite de legea care îi cârmuiește fondul. Știind legea care guvernează fondul se va ști și legea competentă a-l cârmui, în privința condițiilor de formă. Astfel, art. 71 din Legea 105/1992 cu privire la reglementarea raporturilor de drept internațional privat arată: „Condițiile de formă ale unui act juridic sunt stabilite de legea care îi cârmuiește fondul”. Astfel, pentru a afla legea care guvernează fondul trebuie să avem în vedere art. 69, alin. 1 și 2 care stipulează: „Condițiile de fond ale actului juridic unilateral sunt stabilite de legea aleasă de către autorul său. În lipsă, se aplică legea statului cu care actul juridic prezintă legăturile cele mai strânse, iar dacă această lege nu poate fi identificată, se aplică legea locului unde actul juridic unilateral este întocmit”.

[9] Pentru ilustrarea cetățeniei ca și punct de legătură prezentăm cu titlu de exemplu art. 18 din Legea nr. 105/1992: „Condițiile de fond cerute pentru încheierea căsătoriei sunt determinate de legea națională a fiecăruia dintre viitorii soți,.. Astfel, pentru a afla în mod exact care este legea națională a fiecăruia din viitorii soți trebuie să ne raportăm la cetățenie după cum rezultă din art. 12 al Legii nr. 105/1992 unde se stipulează următoarele: „Legea națională este legea statului a cărui cetățenie o are persoana în cauză”.

[10] Art. 66, lit. a din Legea nr. 105/1992: „moștenirea este supusă, în ceea ce privește bunurile mobile, oriunde acestea s-ar afla, legii naționale pe care persoana decedată o avea la data morții”.

[11] Art. 150, pct. 2 din Legea nr.

disposals) or as a general indication when, by means of a general formula, we can determine the competent law (M. Mihăilă, *Elements of international public and private law*, All Beck Press, Bucharest, 2001, p. 198). For example, the type conditions of a juridical act are established by the law that leads its fund. Knowing the law that governs the fund, we will also know the law able to lead it regarding the type conditions. Therefore, art. 71 of Law 105/1992 regarding the regulation of the international private law reports shows: “The type conditions of a juridical act are established by the law that leads its fund” Therefore, in order to find out which is the law that governs the fund, we have to consider art. 69, al. 1 and 2 that stipulates: “The fund conditions of the unilateral juridical act are established by the law chosen by its author. In its absence, we apply the law of the state to which the juridical act presents the most powerful connections and if this law cannot be identified, we apply the law of the place where the unilateral juridical act is contracted”.

[9] For showing the citizenship as a connection point, we present as an example art. 18 of Law no. 105/1992: “The fund conditions demanded for contracting the marriage are determined by the *national law* of each of the future husbands...Therefore, in order to find out exactly which is the national law of each of the future husbands, we have to report to the citizenship, as it results from art. 12 al Law no. 105/1992 where it is stipulated: “The national law is the law of the state whose citizenship has the respective person”.

[10] Art. 66, lit. a of Law no. 105/1992: „the inheritance is, regarding the mobile goods, anywhere they would be, liable to the *national law* that the dead person had when he died”.

[11] Art. 150, point 2 of Law no. 105/1992: “The Romanian instances are able to judge

105/1992: "Instanțele române sunt competente să judece procesele referitoare la ocrotirea minorului sau interzisului, *cetățean român* cu domiciliul în străinătate".

[12] Art. 20 din Legea nr. 105/1992: „Relațiile personale și patrimoniale dintre soți sunt supuse legii naționale comune, iar în cazul în care au cetățenii deosebite, sunt supuse legii *domiciliului* lor comun.”.

[13] Art. 40 din Legea nr. 105/1992: “Persoana juridică are naționalitatea statului pe al cărui teritoriu și-a stabilit, potrivit actului constitutiv, *sediul social*”.

[14] Art. 49 din Legea nr. 105/1992 : “Posesia, dreptul de proprietate și celelalte drepturi reale asupra bunurilor sunt guvernate de legea *locului unde acestea se află sau sunt situate*, afară numai dacă prin dispoziții speciale nu se prevede altfel”.

[15] Art. 80, alin. 2 din Legea nr. 105/1992: “Modul de executare a obligațiilor izvorâte din contract trebuie să se conformeze legii *locului de executare*”.

[16] Importanța acestei clasificări constă în consecințele juridice diferite pe care le produc fiecare din cele două categorii de puncte de legătură în cadrul unor instituții de drept internațional privat, precum fraudă la lege sau conflictul mobil de legi etc. (D. Al. Sitaru, op. cit., p. 32).

[17] *Ibidem*, p. 34.

[18] I. Chelaru, Gh. Gheorghiu, *Drept internațional privat*, Editura C.H.Beck, București, 2007, p. 44; T. Vignal, *Droit international prive*, Armand Colin, Paris, 2005, p. 51.

[19] I. Filipescu, A. Filipescu, op. cit., 2005, p. 40.

[20] În pofida existenței acestei regulii trebuie menționat că, literatura de specialitate reține și apariția a două excepții după cum urmează: în arbitrajul internațional ad-hoc, unde nu există o *lex fori*, arbitrii vor aplica legea desemnată de

the processes referring to the protection of the minor or of the forbidden, *Romanian citizen*, with the domicile abroad”.

[12] Art. 20 of Law no. 105/1992: „The personal and patrimonial relationships between husbands are liable to the common national law and, in they have different citizenships, they are liable to the law of their common *domicile*”.

[13] Art. 40 of Law no. 105/1992: “The juridical person has the nationality of the state on whose territory he established, according to the constitutive act, the *social headquarters*”.

[14] Art. 49 of Law no. 105/1992 : “The possession, the property right and all the other real rights on the goods are governed by the law of *the place where they are or where they are placed*, unless it is stipulated differently by special disposals”.

[15] Art. 80, alin. 2 of Law no. 105/1992: “The execution way of the obligations sourced in the contract must be accorded to the law of the *execution place*”.

[16] The importance of this classification consists in the different juridical consequences produced by each of the two categories of connection points in frame of some international private right institutions, such as the law fraud or the mobile laws conflict etc. (D. Al. Sitaru, op. cit., p. 32).

[17] *Ibidem*, p. 34.

[18] I. Chelaru, Gh. Gheorghiu, *International Private Right*, C.H.Beck Press, Bucharest, 2007, p. 44; T. Vignal, *Droit international prive*, Armand Colin, Paris, 2005, p. 51.

[19] I. Filipescu, A. Filipescu, op. cit., 2005, p. 40.

[20] In spite of the existence of this rule, we have to mention that the specialty literature also keeps the appearance of two exceptions, as it follows: in the international ad-hoc arbitration, where there is no *lex fori*, the judges will apply the law nominated by the conflict regulation that they will consider as being appropriate in cause and in case of the re-reference of the

norma conflictuală pe care ei o vor considera potrivită în speță și în cazul retrimiterii de gradul I, admisă de legea română, atunci când norma conflictuală română trimite la un sistem de drept străin, instanța română va aplica norma conflictuală străină care retrimite la dreptul român (al forului). (D.Al.Sitaru, op. cit., p. 37)

[21] Fr. Melin, *Droit international prive*, Gualino Editeur, Paris, 2005, p. 109-111.

[22] Y. Loussouarn, P. Bourel, P. de Vareilles-Sommieres, *Droit international prive*, Dalloz, Paris, 2004, p. 146; L. M. Trocan, *Drept internațional privat -note de curs-*, Editura Academica Brâncuși, Târgu-Jiu, 2009, p. 24-25.

first degree, admitted by the Romanian law, when the Romanian conflict regulation refers to a foreign law system, the Romanian instance will apply the foreign conflict regulation that re-refers to the Romanian law (of the forum). (D.Al.Sitaru, op. cit., p. 37)

[21] Fr. Melin, *Droit international prive*, Gualino Editeur, Paris, 2005, p. 109-111.

[22] Y. Loussouarn, P. Bourel, P. de Vareilles-Sommieres, *Droit international prive*, Dalloz, Paris, 2004, p. 146; L. M. Trocan, *International Private Law – course notes-*, Brâncuși Academic Press, Târgu-Jiu, 2009, p. 24-25.